

Kỳ vọng kinh tế ban đêm ở Cửa Lò

□ TRẦN THỊ THÚY*

1. Tổng quan về kinh tế ban đêm

Kinh tế ban đêm là một khái niệm rất quen thuộc ở nhiều quốc gia trên thế giới, bao hàm các hoạt động kinh doanh dịch vụ từ 18h tối hôm trước đến 6h sáng hôm sau, như ẩm thực, nghệ thuật, âm nhạc, các chương trình giải trí, lễ hội, sự kiện, các điểm du lịch chỉ mở cửa vào ban đêm.

Trên thế giới, kinh tế ban đêm rất phát triển với nhiều sản phẩm du lịch phong phú, đa dạng và mang đặc trưng của vùng miền, tạo được dấu ấn của địa phương. Tại Liên minh châu Âu (EU), hầu hết các thành phố lớn đều có nền "kinh tế ban đêm" phát triển, và Chính phủ các nước thành viên EU khuyến khích chính quyền các thành phố thực hiện các chương trình, dự án khai thác tiềm năng kinh tế đêm,

---

* Tiến sĩ - Đại học Vinh

gắn với đặc trưng và thế mạnh văn hóa, nghệ thuật, thể thao, ẩm thực của riêng mình.

Ở châu Á, Trung Quốc, Thái Lan là những ví dụ điển hình về phát triển kinh tế đêm. Du khách rất thích trải nghiệm các sản phẩm du lịch đêm của Thái Lan. Du khách có thể đến sông Chao Phraya vào ban đêm với những ngôi chùa thấp sáng dọc bờ sông; dạo chơi ở khu Patpong - khu phố đèn đỏ số một tại thủ đô Băng Cốc, thưởng thức các show biểu diễn hấp dẫn và thụ hưởng các dịch vụ ở các nhà hàng, bar, bub ở khắp đất nước Thái Lan. Bắc Kinh (Trung Quốc) là thành phố đứng thứ 6/10 thành phố đặt đồ ăn đêm nhiều nhất thế giới và chính quyền địa phương khuyến khích các trung tâm thương mại, siêu thị, cửa hàng tiện lợi mở cửa muộn hơn vào ban đêm. Thành phố cũng cho biết sẽ tối ưu hóa các dịch vụ giao thông công cộng, quảng bá các nhà hàng đêm, ủng hộ việc kéo dài thời gian kinh doanh hướng tới mục tiêu đến năm 2022, hơn một nửa số cửa hàng tiện lợi sẽ hoạt động 24/24.

Ở Việt Nam, kinh tế ban đêm đã phát triển ở Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Sapa, Lạng

Sơn, Hội An, Huế, góp phần làm phong phú sản phẩm du lịch, thu hút du khách trong và ngoài nước, nâng cao hiệu quả kinh tế. Các sản phẩm du lịch về đêm đặc trưng có thể kể đến là: Sapa với những phiên “chợ tình” vào đêm thứ 7 hàng tuần; Cần Thơ với chợ đêm Tây Đô nổi tiếng; hay Hội An với những đêm hội hoa đăng; Đà Lạt với chợ đêm Âm phủ; Huế với những đêm nhạc cung đình trên sông Hương...

Phát triển kinh tế ban đêm sẽ thu hút nhiều nhà đầu tư vào cơ sở vui chơi, giải trí, mua sắm,... Từ đó, các công ty du lịch sẽ có nhiều phương án kéo dài thời gian lưu trú cho du khách, các tour dài ngày hơn. Du khách ở lại dài hơn sẽ chi tiêu nhiều hơn, được thụ hưởng và trải nghiệm nhiều hơn. Nếu làm tốt, kinh tế ban đêm sẽ vừa là động lực kinh tế, vừa là động lực văn hóa tại các thành phố, địa phương và khu vực, giúp tăng việc làm và thu nhập cho người lao động, tăng nguồn thu cho ngân sách nhà nước, tăng công suất hữu dụng và giảm áp lực cho các cơ sở hạ tầng thương mại dịch vụ, giao thông vận tải.

Chợ đêm và câu mực đêm ở Cửa Lò thu hút khách du lịch tham gia

2. Các điều kiện phát triển kinh tế ban đêm ở Cửa Lò

Thị xã Cửa Lò có các điều kiện cơ sở vật chất cũng như tài nguyên thiên nhiên để phát triển kinh tế ban đêm. Cửa Lò được đánh giá là một trong những bãi biển đẹp nhất vùng Bắc Trung bộ. Phía Bắc là bãi đá với nhiều hình thù, độ nước sâu trong xanh, gần cảng Cửa Lò, có đảo Lan Châu, phía trước là đảo Hòn Ngư, bãi biển dài cát trắng dài hơn 10km thoải thoải đến tận Cửa Hội. Phía Nam là nơi hạ lưu giữa sông La đổ vào sông Lam ở hai tỉnh Nghệ An và Hà Tĩnh. Cửa Lò còn là vùng đất có bề dày lịch sử, giàu truyền thống cách mạng và văn hóa với nhiều di tích lịch sử.

Cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật du lịch Cửa Lò ngày một phát triển, lượng khách du lịch về nơi đây ngày càng đông hơn. Hiện nay Cửa Lò có 298 cơ sở ăn uống (nhà hàng) hoạt động phục vụ du khách. Bên cạnh đó có những quán cà phê, quán ăn hoạt động 24 giờ. Ngoài ra còn có các quán bar, câu lạc bộ đêm... Đây là những điểm cung cấp sản phẩm du lịch đêm cho mọi đối tượng du khách trong và ngoài nước.

Tiêu dùng các sản phẩm du lịch đêm đã trở thành một trào lưu ở Việt Nam: việc tham gia và tiêu dùng các sản phẩm du lịch đêm đang trở thành một trong những trào lưu được khách du lịch ưa thích, đặc biệt là lứa tuổi thanh niên và khách quốc tế. Đây là cơ hội cho các nhà cung cấp sản phẩm dịch vụ du lịch ở Cửa Lò chú trọng khai thác. Trào lưu tiêu dùng sản phẩm dịch vụ được du khách ưa thích hiện nay là tại các khu vui chơi giải trí, các gian hàng trong trung tâm thương mại, rạp chiếu phim, các quán cà phê, các nhà hàng ăn uống, các công viên hay các chương trình nghệ thuật buổi tối.

Hành vi tiêu dùng du lịch của bộ phận giới trẻ: Giới trẻ ngày nay có xu hướng ra ngoài chơi vào buổi tối. Họ thường đến các quán ăn hoặc các quán bar, trung tâm thương mại, câu lạc bộ... để thưởng thức món ăn, tham gia hoạt động

vui chơi, giải trí. Việc đi chơi đêm với họ không còn bị bó hẹp như trước.

Nhu cầu của khách du lịch, đặc biệt là khách quốc tế: Khách du lịch nước ngoài có thể đi chơi suốt đêm, nguyên nhân là do nhiều du khách khi sang Việt Nam bị lệch múi giờ. Việc đa dạng các sản phẩm dịch vụ du lịch ban đêm tạo cơ hội cho du khách có thêm nhiều trải nghiệm thú vị và tham gia các hoạt động vui chơi giải trí lành mạnh. Hơn nữa, khách quốc tế từ các nước như Anh, Mĩ, Úc, Tây Ban Nha, Đài Loan, đã quen với việc tham gia các hoạt động vui chơi giải trí ban đêm tại nước của họ, do vậy, họ cũng kì vọng sẽ được khám phá những sản phẩm du lịch đêm tại điểm du lịch.

Về chính sách phát triển, Thị xã Cửa Lò là địa phương đã được UBND tỉnh Nghệ An chọn phát triển thí điểm mô hình kinh tế ban đêm, là cơ hội rất lớn để Cửa Lò đẩy mạnh phát triển du lịch, vươn mình lên một tầm vóc mới, xứng đáng là đô thị du lịch biển hàng đầu của vùng Bắc Trung bộ.

3. Thực trạng phát triển kinh tế ban đêm ở Cửa Lò

Thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh Nghệ An, thị xã Cửa Lò đã có các hoạt động nhằm phát triển kinh tế ban đêm. UBND thị xã Cửa Lò đã rà soát, bổ sung và hoàn thiện chính sách để tăng cường công tác quản lý, hỗ trợ phát triển kinh tế ban đêm; tăng cường công tác phối hợp liên ngành trong quản lý, kiểm tra, giám sát phát triển kinh tế ban đêm đối với các vấn đề như, văn hóa - nghệ thuật, vệ sinh an toàn thực phẩm, hạ tầng, an ninh, an toàn, du lịch, bán lẻ... Đồng thời UBND thị xã Cửa Lò chỉ đạo các ban ngành thường xuyên theo dõi, nghiên cứu các chính sách, biện pháp phát triển các loại hình, hoạt động kinh tế ban đêm ở các tỉnh trong cả nước để rút ra kinh nghiệm, bài học phù hợp trong lĩnh vực điều hành, quản lý của sở, ngành, địa phương; thường xuyên trao đổi, đối thoại với cộng đồng doanh nghiệp và người

Màn bắn pháo hoa trong Lễ khai trương du lịch Cửa Lò năm 2023

dân để nắm bắt nhu cầu, các vấn đề ở cơ sở đối với kinh tế ban đêm.

Để tăng cường công tác quản lý, hỗ trợ phát triển kinh tế ban đêm, UBND thị xã Cửa Lò đã tập trung rà soát, bổ sung chính sách khuyến khích, ưu đãi đầu tư; kêu gọi các nhà đầu tư có tiềm lực đầu tư các dự án du lịch có quy mô lớn, cao cấp để nâng cao chất lượng khách du lịch, kéo dài thời gian lưu trú, giảm tính mùa vụ của du lịch biển; Chỉ đạo các phòng, ban liên quan tiến hành rà soát, kiểm kê các dự án đầu tư kém hiệu quả, kéo dài hoặc không đầu tư để trình UBND tỉnh thu hồi, giao cho các nhà đầu tư có năng lực thực hiện; Thực hiện công tác cải cách hành chính trong các hoạt động liên quan đến doanh nghiệp, người dân và du khách, tạo thuận lợi tối đa cho doanh nghiệp và du khách khi đến với Cửa Lò; Tham mưu trình Tỉnh ủy - HĐND - UBND - UBMTTQ tỉnh xin chủ trương đặc thù cho du lịch Cửa Lò; Tiếp tục triển khai thực hiện nghiêm chủ đề xuyên suốt: Du lịch Cửa Lò: Kỷ cương - Thương hiệu, xây dựng chủ trương “3 có” (Có hạ tầng du lịch hiện đại, có môi trường du lịch văn minh, có con người du lịch mến khách) và điều chỉnh chủ

trương “5 không” (Không nâng ép giá, không chèo kéo đeo bám khách, không tẩm quất bán hàng rong, không làm tổn hại môi trường, không làm mất an ninh trật tự) trong quản lý du lịch.

Để tăng cường công tác phối hợp liên ngành trong quản lý, kiểm tra, giám sát phát triển kinh tế ban đêm đối với các vấn đề như, văn hóa - nghệ thuật, vệ sinh an toàn thực phẩm, hạ tầng, an ninh, an toàn, du lịch, bán lẻ... UBND thị xã Cửa Lò đã ban hành các văn bản chỉ đạo, triển khai chủ trương, chính sách liên quan đến phát triển du lịch; tập huấn tuyên truyền Luật Du lịch và các văn bản hướng dẫn để doanh nghiệp và người dân thực hiện.

Vấn đề phát triển du lịch gắn với quốc phòng, an ninh được chính quyền thị xã Cửa Lò đề cao nhằm đảm bảo các yếu tố bền vững xã hội trong phát triển kinh tế ban đêm. Chính quyền đã tiến hành xây dựng các phương án đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn; Kịp thời nắm bắt thông tin, không để xảy ra các điểm nóng, điểm nóng về an ninh trật tự.

Nhằm tạo môi trường thuận lợi cho doanh nghiệp và cộng đồng phát triển du lịch, UBND

thị xã Cửa Lò đã: Tập trung đẩy mạnh cải cách hành chính trong lĩnh vực đầu tư và kinh doanh du lịch; ưu tiên khởi nghiệp và bồi dưỡng doanh nhân hoạt động trong lĩnh vực du lịch, tạo môi trường thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp trong kinh doanh du lịch; Phối hợp với Hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa, Chi hội Du lịch thị xã tổ chức ngày gặp mặt đầu xuân, tổ chức ngày hội doanh nhân để biểu dương, khuyến khích và đối thoại và giải đáp những kiến nghị của các doanh nghiệp; Làm cho quan hệ giữa doanh nghiệp và các cấp chính quyền ngày càng gần gũi và phát triển tốt đẹp; Có chính sách ưu tiên về thuế, phí, hỗ trợ vay vốn, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp và người dân kinh doanh du lịch hiệu quả; Góp phần giải quyết việc làm, tăng thu nhập; Khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư kinh doanh khu vui chơi giải trí, trò chơi cảm giác mạnh; phát triển các sản phẩm đặc trưng của địa phương phục vụ nhu cầu của du khách.

Trong thời gian vừa qua, thị xã Cửa Lò đã điều chỉnh quy hoạch phát triển ngành du lịch theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại và phát triển bền vững đáp ứng yêu cầu quy luật kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Công tác quy hoạch và chỉnh trang đô thị được triển khai; Hoàn thiện quy hoạch phân khu chức năng các phường, quy hoạch cây xanh đô thị; Mở rộng đường Bình Minh, khu vui chơi giải trí Cửa Hội trình cấp trên phê duyệt; Tiếp tục triển khai việc gắn biển tên đường, ngõ phố; Tuyên truyền, kêu gọi các nhà hàng, khách sạn lắp biển quảng cáo Led, đèn trang trí để tăng vẻ đẹp về đêm cho thị xã du lịch; Xây dựng đa dạng hóa các sản phẩm du lịch, khôi phục các làng nghề truyền thống để tạo các sản phẩm du lịch đặc trưng miền biển thu hút khách du lịch. Tăng cường kết nối các tour du lịch từ Cửa Lò đi các điểm du lịch khác như: Cửa Lò - Quê Bác; Cửa Lò - Ngã ba Đông Lộc; Cửa Lò - Rừng Quốc gia Pù Mát... để kéo dài thời gian lưu trú của du khách.

Hiện nay, thị xã Cửa Lò hiện có 303 cơ sở lưu trú với 10985 phòng, 30000 giường, trong đó có 04 khách sạn 4 sao; 01 khách sạn 5 sao được đầu tư cơ sở vật chất trang thiết bị hiện đại, đội ngũ nhân viên được đào tạo bài bản đảm bảo phục vụ cho gần 30 nghìn khách nghỉ trong ngày.

Lễ hội Du lịch Cửa Lò năm 2023 đã được khai trương với nhiều chương trình đặc sắc với màn pháo hoa kéo dài; Lễ hội âm nhạc đường phố; Ẩm thực đêm; chương trình Nghệ thuật về miền ví, giặm; khai trương các gian hàng trưng bày các sản phẩm đặc sản phục vụ du khách tham quan;... Các hoạt động vui chơi giải trí về đêm ngày càng đa dạng hơn;...

Mặc dù đã có những chính sách quan trọng để tăng cường phát triển kinh tế ban đêm nhưng nhìn chung sản phẩm du lịch đêm của Cửa Lò vẫn còn rất hạn chế, chưa có sự kết hợp giữa truyền thống và hiện đại để tạo sự hấp dẫn, thu hút du khách, chủ yếu là hoạt động vui chơi giải trí tại các quán bar, pub, café chưa có nhưng phiên chợ đêm lý thú và những chương trình nghệ thuật hấp dẫn. Ẩm thực vẫn luôn là một trong những nét đặc trưng nhưng Cửa Lò vẫn chưa khai thác tốt. Các sản phẩm và dịch vụ du lịch đêm tại đây vẫn còn đơn lẻ, chưa đồng bộ, nhiều nhà cung cấp dịch vụ tự phát và thiếu sự quản lí, kiểm soát.

4. Nhận định và đề xuất

Kinh tế ban đêm hay việc tiêu dùng các sản phẩm dịch vụ du lịch ban đêm đã trở thành trào lưu không chỉ của khách du lịch mà còn của đông đảo giới trẻ địa phương. Do vậy, kinh tế ban đêm cần được quan tâm và đầu tư phát triển bởi việc tham gia trải nghiệm điểm đến du lịch vào buổi tối là điều không thể thiếu trong đời sống du lịch của du khách. Việc không ngừng sáng tạo các sản phẩm du lịch đêm là điều vô cùng cấp thiết.

Tuy nhiên, bên cạnh những tiềm năng hiện nay, việc phát triển kinh tế đêm ở Cửa Lò vẫn

còn bộc lộ nhiều hạn chế, mới ở mức độ manh nha phát triển, thiếu tính đồng bộ, chất lượng thấp, chưa hấp dẫn. Để du lịch Cửa Lò có thể được phát triển đúng theo tiềm năng của nó thì cần các cấp chính quyền tạo điều kiện để phát triển như nâng cấp các điểm đến để tạo thuận lợi cho việc xây dựng tour tuyến, cải thiện chất lượng môi trường xung quanh điểm đến, truyền thông, tăng cường kết nối, hỗ trợ doanh nghiệp. Để đảm bảo tính bền vững cần xác định một số giải pháp phát triển kinh tế ban đêm, tương xứng với tiềm năng vốn có của Cửa Lò, như: (i) Xác định tính đặc thù trong các tài nguyên du lịch đêm để tạo ra những sản phẩm đặc sắc; (ii) Xây dựng kế hoạch chiến lược khai thác tài nguyên phát triển sản phẩm kết hợp bảo tồn nét văn hóa đặc trưng; (iii) Cần xác định các thị

trường mục tiêu và phát triển các sản phẩm cho từng thị trường mục tiêu được lựa chọn, vì mỗi nhóm khách sẽ có những yêu cầu khác nhau về tiêu thụ sản phẩm, giá cả. (iv) Tăng cường hoạt động liên kết giữa các địa phương trong tỉnh để xây dựng, phát triển sản phẩm chính và bổ trợ; Xây dựng chương trình tham quan buổi tối kết hợp với việc xem các chương trình biểu diễn nghệ thuật, tham gia các hoạt động vui chơi, đi mua sắm và thưởng thức ẩm thực; (v) Đa dạng hóa, nâng cao chất lượng sản phẩm dịch vụ du lịch; (vi) Tăng cường vai trò của cơ quan quản lý du lịch, hỗ trợ xây dựng các bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng dịch vụ và đưa ra các chính sách đảm bảo chất lượng, cộng đồng dân cư địa phương, để cùng cam kết đảm bảo an ninh, an toàn cho môi trường du lịch. □

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Minh Phong (2023), *Kinh tế ban đêm - “Cửa sáng” cho ngành Du lịch*, khai thác từ <https://nhandan.vn/kinh-te-ban-dem-cua-sang-cho-nganh-du-lich-post376571.html>.
2. Bùi Nhật Quỳnh, Thân Trọng Thụy (2017), *Đánh giá sự phát triển các sản phẩm du lịch đêm ở thành phố Hà Nội*, Tạp chí Khoa học Xã hội và Nhân văn, Tập 14, Số 5 (2017), tr. 103-111.
3. Thảo Nguyễn (2016), *10 thành phố sôi động nhất về đêm*, khai thác từ <https://pis.vn/tin-tuc/10-thanh-pho-soi-dong-nhat-the-gioi-ve-dem-1186/>.
4. UBND thị xã Cửa Lò, *Báo cáo Kết quả 01 năm thực hiện Chương trình hành động số 55-CTr/TU ngày 04/01/2018 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện Nghị Quyết của 08-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trên địa bàn tỉnh Nghệ An giai đoạn 2018-2020*.
5. Guo Qin, Lin Meizhen, Meng Jin-hua, ZhaoJun-lei. (2011). *The development of urban night tourism based on the nightscape lighting projects-a Case Study of Guangzhou*. *Energy Procedia*, 5(2011), 477-481.